Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0021

Auditui ir biudžeto kontrolei naudojamų veiklos rezultatų rodiklių pasirinkimas priemonių, kuriomis remiamas būsimo Europos konkurencingumo įgyvendinimas, finansavimo kontekste

2026 m. sausio 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl auditui ir biudžeto kontrolei naudojamų veiklos rezultatų rodiklių pasirinkimo priemonių, kuriomis remiamas būsimo Europos konkurencingumo įgyvendinimas, finansavimo kontekste (2025/2034(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį,

– atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 318 straipsnį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[1],

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2022/2496, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[3],

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį

---

1 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
2 OL L 325, 2022 12 20, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
3 OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.

susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo[4],

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 8 d. Komisijos komunikatą dėl ES biudžetui pagal 2021–2027 m. DFP skirto veiklos peržiūros plano (COM(2021)0366) ir į prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SWD(2021)0133),

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. daugiametė finansinė programa (COM(2025)0571),

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos Sąjungos programų ir veiklos horizontaliosios taisyklės, (COM(2025)0545) ir pridedamą poveikio vertinimo ataskaitą (SWD(2025)0590),

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP], (COM(2025)0555),

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[5] (toliau – Finansinis reglamentas), ypač į jo 33 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 18 d. Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen paskelbtą dokumentą „Europos pasirinkimas. 2024–2029 m. kadencijos Europos Komisijos politinės gairės“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“ (toliau – M. Draghi pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 17 d. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka“ (toliau – E. Lettos pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025)0030),

---

4 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 11 d. Komisijos komunikatą „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“ (COM(2025)0046),

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. gegužės 7 d. rezoliuciją dėl pertvarkyto ilgalaikio Sąjungos biudžeto kintančiame pasaulyje[6],

– atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų (toliau – EAR) leidinius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo mėn. paskelbtą Biudžeto komiteto užsakytą tyrimą „ES biudžetui skirta veiklos rezultatų peržiūros sistema. Koncepcijos ir praktika“[7],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0268/2025),

A. kadangi patikimam finansų valdymui, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente, reikia, kad ES lėšos būtų naudojamos laikantis ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principų; kadangi veiklos rezultatų sąvoka biudžeto atžvilgiu turėtų būti susieta su tiesioginiu patikimo finansų valdymo principo taikymu;

B. kadangi SESV 318 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija kasmet Parlamentui ir Tarybai pateiktų praėjusių finansinių metų biudžeto vykdymo ataskaitas kartu su Sąjungos finansų įvertinimo pranešimu, pagrįstu pasiektais rezultatais; kadangi, be to, pagal SESV 322 straipsnį turėtų būti priimtos finansinio pobūdžio taisyklės, kuriomis nustatoma biudžeto vykdymo ir sąskaitų pateikimo ir audito tvarka; kadangi tinkami, patikimi ir skaidrūs rodikliai, naudojami siekiant įvertinti pasiektus rezultatus ir audito tikslais, gali pagerinti Parlamento ir Tarybos kasmet atliekamą biudžeto vykdymo vertinimą ir palyginimą;

C. kadangi pagal Finansinį reglamentą reikėtų susieti nustatytus tikslus ir veiklos rezultatų rodiklius, rezultatus ir ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principus; kadangi 2024 m. naujos redakcijos Finansiniame reglamente sustiprintas veiklos rezultatų peržiūros sistemos teisinis pagrindas ir patvirtinta, kad pažanga siekiant tikslų turėtų būti stebima naudojant veiklos rezultatų rodiklius, atitinkančius RACER kriterijus (aktualūs, pripažinti, patikimi, paprastai stebimi ir tvarūs), grindžiamus plačiai pripažintais moksliniais įrodymais, turinčius aiškias apibrėžtis ir prieinamus atviru kompiuterio skaitomu formatu; kadangi, kai taikoma, šie rodikliai turėtų būti suskirstyti pagal lytį ir agreguojami;

---

6 Priimti tekstai, P10_TA(2025)0090.

7 Tyrimas „Performance framework for the EU budget – Concepts and practices“, Europos Parlamentas, Vidaus politikos generalinis direktoratas, Biudžeto reikalų teminis skyrius, 2024 m. kovo mėn.

kadangi, kai aktualu, turėtų būti apibrėžta veiksminga, skaidri ir išsami metodika;

D. kadangi Komisijos pasiūlyme dėl reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema, nustatoma bendra biudžeto sudarymo atsižvelgiant į veiklos rezultatus sistema; kadangi pasiūlyme terminas „produkto rodiklis“ apibrėžiamas kaip kiekybinis veiklos rezultatų rodiklis, pagal kurį stebima, kas tiesiogiai pagaminama ar remiama vykdant veiklą, o „rezultato rodiklis“ – kaip kiekybinis veiklos rezultatų rodiklis, pagal kurį stebimas remiamos veiklos tiesioginis poveikis; kadangi poveikio rodikliai paprastai naudojami ilgalaikių tikslų, kurių siekiama intervencine priemone, tendencijoms įvertinti; kadangi išteklių rodikliai paprastai naudojami finansiniams, žmogiškiesiems, materialiesiems, administraciniams ar reguliavimo ištekliams, naudojamiems intervencinei priemonei įgyvendinti, įvertinti;

E. kadangi tvaraus ES klestėjimo ir konkurencingumo užtikrinimas, socialinio teisingumo skatinimas ir regioninės sanglaudos stiprinimas – tai dalis Komisijos 2024–2029 m. politinių prioritetų; kadangi, siekiant veiksmingai įgyvendinti šiuos tikslus, būtina pritraukti ir sutelkti privačias investicijas, todėl bus labai svarbu baigti kurti bankų sąjungą ir plėtoti santaupų ir investicijų sąjungą;

F. kadangi M. Draghi pranešime įspėjama, kad dėl ES konkurencingumo mažėjimo, kurį dar labiau skatina vis nestabilesnė geopolitinė aplinka ir virtinė krizių, su kuriomis ES susidūrė pastaraisiais metais, Sąjungai kyla egzistencinė grėsmė; kadangi pranešime vertinama, jog, norėdama panaikinti investicijų atotrūkį, ES turi sutelkti papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų, kurių suma siektų 4,4–4,7 proc. ES BVP, t. y. maždaug 750–800 mlrd. EUR per metus 2025–2030 m. laikotarpiu;

G. kadangi konkurencingumo kelrodyje, kuris taip pat grindžiamas M. Draghi pranešimu, nustatyta strateginė Sąjungos veiksmų kryptis siekiant atkurti jos konkurencingumą visame pasaulyje, daugiausia dėmesio skiriant trims pagrindiniams ramsčiams – inovacijoms, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir ekonominiam saugumui, o juos turėtų papildyti horizontaliosios įgalinančios priemonės, pvz., supaprastinimas, didesnis koordinavimas ES ir valstybių narių lygmeniu ir sustiprinta bendroji rinka, kaip nurodyta E. Lettos pranešime;

H. kadangi EAR ne kartą nustatė trūkumų, susijusių su ES finansavimo programoms naudojamų veiklos rezultatų vertinimo sistemų kūrimu, taikymu ir atskaitomybe, ir ragino dažniau naudoti veiklos rezultatų rodiklius, kuriais būtų matuojamas ir stebimas ilgalaikis ES išlaidų poveikis; kadangi informacijos apie veiklos rezultatus patikimumo užtikrinimas yra būtinas siekiant apsaugoti ES finansinius interesus ir stiprinti visuomenės pasitikėjimą ES biudžetu;

I. kadangi, norint paskatinti didesnį našumą, užimtumą ir gerovę, reikia imtis ryžtingų priemonių Europos konkurencingumui didinti; kadangi integruota bendroji rinka tebėra ES ekonominės galios pagrindas ir jos ilgalaikio klestėjimo pagrindas; kadangi inovacijos, įgūdžių ugdymas ir laisvas prekių, paslaugų, kapitalo ir darbo jėgos judėjimas yra esminiai konkurencingumo ir augimo veiksniai;

Bendrosios pastabos dėl ES biudžeto veiklos rezultatų peržiūros sistemos ir veiklos rezultatų rodiklių naudojimo

1. primena, jog reikia užtikrinti, kad pasinaudojant ES biudžetu būtų įgyvendinami Sąjungos politikos prioritetai, įskaitant konkurencingumo didinimą, tvaraus klestėjimo skatinimą ir ES, kaip geopolitinės veikėjos, suverenumo ir nepriklausomybės užtikrinimą; pabrėžia, kad reglamentavimo pokyčiai yra tokie pat svarbūs kaip ir finansavimo priemonės siekiant šių tikslų; pabrėžia, kad ES lėšų naudojimas turėtų duoti apčiuopiamų rezultatų laikantis patikimo finansų valdymo principų ir šios lėšos turėtų būti investuojamos į sritis, kuriose bendri ES veiksmai turi didesnį poveikį ir pridėtinę vertę nei nacionalinės ar subnacionalinės politikos veiksmai;

2. pabrėžia, kad konkurencingumo didinimo priemonės gali prisidėti prie platesnės naudos visuomenei, jei taikant minėtas priemones ir toliau daugiausia dėmesio bus skiriama našumui, ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui; primygtinai reikalauja, kad bendra ES biudžeto veiklos rezultatų peržiūros sistema visų pirma turėtų duoti ekonominių rezultatų ir išmatuojamų politikos rezultatų, kartu, kai aktualu, atsižvelgiant į platesnę naudą visuomenei, nepakenkiant veiksmingumo ir efektyvumo principams;

3. mano, jog būtina, kad ES biudžetas būtų labiau orientuotas į rezultatus ir kad kiekvienas išleistas euras turėtų išmatuojamą vertę piliečiams ir įmonėms; dar kartą patvirtina, kad reikia nustatyti ir naudoti konkrečius, išmatuojamus, pasiekiamus, aktualius, per nustatytą laiką įvykdytinus (SMART) veiklos rezultatų rodiklius, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą, efektyvų ir tvarų ES išteklių naudojimą ir stebėti bei vertinti pažangą, daromą siekiant ES politikos tikslų; mano, kad visų rūšių rodikliai yra labai svarbūs vertinant programų veiksmingumą, taigi turėtų būti siekiama užtikrinti išteklių, produkto, rezultatų ir poveikio rodiklių pusiausvyrą; pabrėžia, kad veiklos rodikliai turi būti aiškiai nustatyti pagal kiekvienos programos tikslus; pabrėžia, kad pasirenkant tinkamus rodiklius taip pat reikėtų atsižvelgti į susijusią administracinę naštą, duomenų rinkimo sąnaudas ir palyginamumą bei agregavimą;

4. susirūpinęs pažymi, jog EAR savo audituose ne kartą nustatė, kad dauguma ES finansavimo programoms naudojamų veiklos rezultatų rodiklių yra išteklių ir produkto rodikliai ir jie nesuteikia svarbios informacijos apie pažangą siekiant ES finansuojamų veiksmų tikslų; be to, apgailestauja, kad daugeliu atvejų buvo nustatyta, jog trūksta

rodiklių bazinių duomenų, o rodikliams naudojami pagrindiniai duomenys nebuvo nei atsekami, nei patikimi; yra susirūpinęs dėl to, kad veiklos rodiklių apibrėžtys finansavimo programose skiriasi; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad ES finansuojamiems projektams naudojami rodikliai būtų išmatuojami, patikrinami ir grindžiami patikimais duomenų šaltiniais, kurie užtikrintų pagrindinių duomenų atsekamumą iki sutarties ir galutinio paramos gavėjo lygmens, ir kad sykiu būtų pateiktos aiškios bazinės vertės ir apibrėžtys, kad būtų išvengta skirtingo aiškinimo;

5. apgailestauja, kad 2021–2027 m. ES biudžeto veiklos rezultatų peržiūros sistema tebėra pernelyg sudėtinga ir suskaidyta; atkreipia dėmesį į Komisijos vertinimą[8], kad pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą (DFP) naudojama daugiau kaip 5 000 nevienalyčių ir neagreguotų veiklos rezultatų rodiklių, todėl sunkiau visapusiškai įvertinti ES išlaidų pagal įvairias finansavimo priemones veiksmingumą, ir kad pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) nustatyta apie 7 000 tarpinių ir siektinų reikšmių, kuriomis atsižvelgiama į skirtingus poreikius, pvz., vertinant veiklos rezultatus biudžeto projekto kontekste, taip pat stebint ir vertinant programas, valstybių narių planus ir lėšų išmokėjimą;

6. ypač pabrėžia, kad EGADP struktūra neužtikrinamas pakankamas ES lėšų naudojimo atsekamumas, skaidrumas ir patikrinamumas arba rezultatų palyginamumas su kitų ES išlaidų priemonių rezultatais; ragina Komisiją sukurti išsamesnę, labiau suderintą, skaidresnę ir patikrinamą būsimų priemonių veiklos rezultatų rodiklių sistemą, užtikrinant, kad Parlamentas ir Audito Rūmai galėtų visapusiškai vykdyti savo priežiūros pareigas; ragina Komisiją išanalizuoti veiklos rezultatais grindžiamų priemonių įgyvendinimą kitose šalyse ir regionuose ir nustatyti įgytą patirtį;

7. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą stebėti 2028–2034 m. DFP, įskaitant Europos konkurencingumo fondą, taikant standartizuotą veiklos rezultatų rodiklių rinkinį, taikomą visoms ES biudžeto programoms, kaip išdėstyta jos pasiūlyme dėl veiklos rezultatų reglamento[9]; pažymi, kad buvo pasiūlyta Europos konkurencingumo fondo biudžeto garantijoms ir finansinėms priemonėms taikyti supaprastintą veiklos rezultatų peržiūros sistemą;

8. mano, kad ES biudžeto veiklos rezultatų peržiūros sistema turėtų būti supaprastinta, kad būtų užtikrintas suderintas ir proporcingas požiūris siekiant tikslaus ES išlaidų poveikio vertinimo visose valstybėse narėse, racionalizuota bendra administracinė našta ir pareiga teikti ataskaitas, visų pirma mažosioms ir vidutinėms

---

8 Poveikio vertinimo ataskaita (SWD(2025)0590), pridedama prie Komisijos pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema, (COM(2025)0545).

9 COM(2025)0545.

įmonėms (MVĮ) ir vietos valdžios institucijoms, ir padidintas skaidrumas mažinant informacijos perteklių ir kartu sudarant sąlygas visapusiškai įvertinti ES finansavimo poveikį, įskaitant ES intervencinių priemonių pridėtinę vertę, kurios valstybės narės negalėtų pasiekti veikdamos pavieniui; ragina Komisiją racionalizuoti rodiklius, supaprastinti šablonus, vengti kartotinių prašymų pateikti duomenis ir taikyti vienkartinio duomenų pateikimo principą;

9. mano, kad poveikį geriausiai galima įvertinti atliekant vertinimus; pabrėžia, kad Europos konkurencingumo fondui ir visoms būsimoms priemonėms turi būti numatyti Komisijos atliekami laikotarpio vidurio vertinimai; ragina Komisiją užtikrinti, kad taisomosios priemonės, įskaitant tas, kurias Audito Rūmai rekomendavo po savo auditų, būtų pradėtos taikyti nedelsiant, jei rezultatai neatitinka tikslų;

10. pabrėžia, kad supaprastinimas neturėtų būti vykdomas skaidrumo, atskaitomybės ir galimybės atlikti auditą sąskaita, bet turėtų padėti racionalizuoti ataskaitų teikimą ir užtikrinti, kad informacija apie ES finansavimo veiksmingumą būtų prieinamesnė ir naudingesnė; be to, pabrėžia, kad mažinant rodiklių skaičių turėtų būti atliekama sąnaudų ir naudos bei rizikos analizė; pabrėžia, kad reikia aiškiau susieti išlaidas ir išmatuojamus politikos rezultatus;

11. primena, kad duomenų rinkimo metodai tarp valstybių narių ir jų viduje skiriasi, todėl sunku agreguoti ir palyginti veiklos rezultatų duomenis ES lygmeniu; pakartoja savo raginimą Komisijai plėtoti saugią ir sąveikią IT infrastruktūrą, kartu pasinaudojant dirbtinio intelekto, mašininio mokymosi ir duomenų gavybos galimybėmis, kad būtų pagerintas politikos įgyvendinimas ir sudarytos palankesnės sąlygos stebėsenai, ataskaitų teikimui ir priežiūrai; pabrėžia, kad tuomet, kai dirbtiniu intelektu naudojamasi vykdant stebėseną ir tvarkant duomenis, turi būti užtikrinta griežta žmogaus vykdoma priežiūra ir vadovaujamasi etikos principais, kad būtų užkirstas kelias netinkamam naudojimui ir algoritminei diskriminacijai ar šališkumui ir garantuotas skaidrumas bei atskaitomybė, taip pat sykiu duomenų apsauga ir visapusiška pagarba pagrindinėms teisėms;

12. primygtinai reikalauja, kad rodiklių duomenys ir metodikos būtų viešai skelbiami tikruoju laiku naudojant sąveikią stebėsenos, ataskaitų teikimo ir audito sistemą, taip didinant skaidrumą ir užtikrinant atsekamumą iki projekto ir galutinio paramos gavėjo lygmens; primena galutinių paramos gavėjų skaidrumo svarbą valdant ES lėšas; pabrėžia, kad ES finansavimas, įskaitant finansavimą pagal netiesioginio valdymo principą, turi būti skaidrus ir turėtų sudaryti sąlygas veiksmingam auditui ir dvigubo finansavimo prevencijai; taip pat primygtinai reikalauja, kad šie duomenys apimtų išsamią informaciją apie finansuojamus projektus;

13. ragina Komisiją stiprinti savo veiklos rezultatų ataskaitų teikimą integruojant finansinę ir veiksmingumo informaciją, susijusią su ES lėšomis, ir skelbti aiškias, patogias naudoti veiklos rezultatų ir išlaidų santraukas, įskaitant vieno puslapio apžvalgas ir interaktyvias suvestines su kompiuterio skaitomais duomenų rinkiniais, laikantis EBPO rekomendacijų[10];

14. mano, kad labai svarbu patikrinti ir užtikrinti duomenų, naudojamų veiklos rezultatų rodikliams nustatyti, patikimumą; susirūpinęs pažymi, kad dėl su duomenų patikimumu susijusių trūkumų, atsirandančių dėl inicijuojamų ir vis dažniau naudojamų įgyvendinimo modelių, pvz., EGADP, kurie grindžiami su išlaidomis nesusijusiu finansavimu, kai lėšos išmokamos pasiekus anksčiau nustatytas tarpines ir siektinas reikšmes, yra vis sunkiau apsaugoti ES finansinius interesus; todėl primygtinai ragina atlikti privalomą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių *ex ante* ir *ex post* tikrinimą, sistemingai pranešti apie įtariamą sukčiavimą ar sunkius pažeidimus Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir Europos prokuratūrai ir numatyti galimybę sustabdyti mokėjimus;

15. ragina Komisiją į savo veiklos rezultatų ataskaitas įtraukti esminę informaciją apie naudojamas su veiklos rezultatų rodikliais susijusias kokybės užtikrinimo priemones; pabrėžia, kad reguliari ir skaidri rodiklių aktualumo ir patikimumo peržiūra yra labai svarbi siekiant užtikrinti, kalbant apie ES išlaidas, patikimumą ir visuomenės pasitikėjimą; reikalauja, kad būtų atliekamas nepriklausomas valstybių narių pateiktų veiklos rezultatų duomenų tikrinimas ir jį, be kita ko, vykdytų nacionalinės audito įstaigos ir EAR, o rezultatai būtų pateikiami Parlamentui; taip pat prašo, kad tikrinimo ataskaitos ir duomenų rinkiniai būtų prieinami kompetentingoms priežiūros institucijoms prieinamu, palyginamu ir patikrinamu formatu, taip užtikrinant piliečiams galimybę susipažinti su ES lėšų naudojimo tikrinimo rezultatais ir kartu – duomenų apsaugos ir konfidencialumo taisyklių laikymąsi;

16. pabrėžia, kad veiksmingas veiklos rezultatų valdymas reiškia, kad laikomasi teisinės valstybės principo ir užtikrinama ES finansinių interesų apsauga; primena, kad tais atvejais, kai išlieka didelių kontrolės sistemų trūkumų, mokėjimai turi būti sustabdyti ir taikomos finansinės pataisos;

17. mano, kad teisinė valstybė yra esminė išankstinė ES konkurencingumo stiprinimo sąlyga; pabrėžia, kad iššūkiai teisinės valstybės principo taikymo srityje daro neigiamą poveikį investuotojų pasitikėjimui, vartotojų pasitikėjimui ir bendrosios rinkos vientisumui, kaip pažymėta Komisijos 2025 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje; todėl mano, kad į ES biudžeto veiklos

---

10 EBPO (2025), „Strengthening performance reporting practices“,*OECD Papers on Budgeting*, Nr. 2025/07, EBPO publikacijos, Paryžius.

rezultatų peržiūros sistemą taip pat turėtų būti įtraukti su teisine valstybe susiję rodikliai, pvz., teisingumo sistemos veikimas, kova su korupcija ir veiksminga stabdžių ir atsvarų sistema, nes tai padeda užtikrinti teisinį saugumą ir nuspėjamą aplinką įmonėms veikti;

Su ES konkurencingumo skatinimu susiję veiklos rezultatų rodikliai

18. primena, kad M. Draghi pranešime ES primygtinai raginama įgyvendinti išsamias reformas konkurencingumui didinti, daugiausia dėmesio skiriant inovacijoms, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir gynybai, ir raginama masiškai investuoti į strateginius sektorius, pvz., žaliąją energiją, skaitmeninę infrastruktūrą ir pažangiąją gamybą, sykiu vykdant reglamentavimo supaprastinimą ir tvirtesnį koordinavimą ES lygmeniu; atsižvelgdamas į tai, mano, kad tvirta veiklos rezultatų peržiūros sistema ir rodiklių sistema yra labai svarbios stebint pažangą ir vertinant poveikį ES konkurencingumui, ekonominei stiprybei, tvarumui ir atsparumui, ir sykiu reikia veiklos rezultatus sieti su ekonomiškumo, veiksmingumo ir rezultatyvumo principais;

19. pabrėžia, kad lėšas nukreipiant konkurencingumui stiprinti pirmenybė turėtų būti teikiama veiksmingumui ir ilgalaikiam našumo didinimui, o ne trumpalaikiam perskirstymui; pabrėžia, kad ES ištekliai turėtų būti skiriami rinkos neveiksmingumui ištaisyti, privačiosioms investicijoms skatinti ir projektams, turintiems išmatuojamą ekonominį poveikį ir aiškią pridėtinę vertę, remti;

20. pabrėžia, kad M. Draghi pranešime pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas turėtų būti stebimas taikant atitinkamus, patikimus ir skaidrius veiklos rezultatų rodiklius, kurie atspindėtų ES pažangą didinant savo konkurencingumą ir ekonomikos augimą pasitelkiant inovacijas, technologinę lyderystę ir pramonės atsparumą, kartu užtikrinant socialinį teisingumą; pabrėžia, kad rodikliai turi būti kruopščiai parengti ir turėtų apimti ne tik produktus (pvz., finansuotų projektų skaičių), bet rezultatus ir poveikį (pvz., našumo augimą, mažesnį išmetamųjų teršalų kiekį, sukurtas tvarias ir saugias darbo vietas, socialinės ir teritorinės sanglaudos gerinimą, prekybos balanso pokyčius, eksporto įvairinimo didinimą, ES programų sverto poveikį, visų pirma kalbant apie privačių investicijų sutelkimą, ir didesnį strateginį savarankiškumą), kad būtų galima įvertinti ES išlaidų veiksmingumą ir efektyvumą; primena, kad reformos yra būtinos siekiant konkurencingumo tikslų ir turi atsispindėti veiklos rezultatų vertinimo sistemose;

21. primena, kad lėšų įsisavinimo rodikliai arba biudžeto vykdymo lygis suteikia informacijos apie administracinę pažangą, o ne apie faktinį ES išlaidų ekonominį poveikį ar poveikį visuomenei; pabrėžia, kad tokie rodikliai gali sukurti klaidinantį sėkmės suvokimą, kai lėšos yra visiškai išleistos, tačiau nepadeda pasiekti išmatuojamo pagerėjimo inovacijų, investicijų ar užimtumo srityse; primena, kad Audito Rūmai

ne kartą kritikavo, kad ES programų veiklos rezultatų peržiūros sistemoje pernelyg daug remiamasi išlaidų dydžiais ir mokėjimo etapais; ragina pereiti prie rezultatų rodiklių ir poveikio rodiklių, kurie atspindėtų realų ES išlaidų poveikį konkurencingumui;

22. pabrėžia, kad konkurencingumas priklauso nuo nuoseklaus reikiamų sąlygų rinkinio, įskaitant kvalifikuotą ir sveiką darbo jėgą, veiksmingą strateginę infrastruktūrą, tvirtą finansų sektorių, galintį teikti specialiai pritaikytą finansavimą inovacijoms, ir gerai veikiančias institucijas bei rinkas, kuriose atlyginama už veiklos rezultatus ir verslumą; ragina Komisiją parengti konkrečius veiklos rodiklius, atspindinčius šiuos struktūrinius skatinamuosius veiksnius ir jų indėlį į našumą ir augimą;

23. primena, kad M. Draghi pranešime pabrėžiama, jog kompetencija mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje yra labai svarbi ES konkurencingumui ir kad ES mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemoje, įskaitant programą „Europos horizontas“, turėtų būti tik vienas atrankos kriterijus, t. y. kompetencija; atsižvelgdamas į tai, pakartoja savo poziciją, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimas ir toliau turėtų būti grindžiamas kompetencijos principu ir nuopelnais;

24. pabrėžia, kad išsamesnės veiklos rezultatų ataskaitos, susijusios su taikant netiesioginį valdymą įgyvendinamomis finansinėmis priemonėmis, pvz., „InvestEU“, turėtų būti pagrįstos projektų lygmens duomenimis; vis dėlto pažymi, kad jos turėtų būti standartizuotos ir apimti tik pagrindinę informaciją, reikalingą programos sėkmei įvertinti, pvz., viešųjų ir privačiųjų investicijų, kurių nebūtų buvę galima padaryti be programos, sutelkimą; pripažįsta, kad dėl rinka ir paklausa grindžiamo finansinių priemonių pobūdžio tokių programų veiklos rezultatai priklauso nuo jų įsisavinimo rinkoje, o tai riboja Komisijos galimybes nustatyti iš anksto apibrėžtas tarpines ir siektinas reikšmes;

25. pabrėžia, kad norint padidinti ES konkurencingumą reikia pereiti nuo trumpalaikio krizių valdymo prie ilgalaikės strategijos, grindžiamos inovacijomis, veiksmingumu, tvarumu, strateginiu savarankiškumu ir visuotinu atvirumu; ragina iš naujo įsipareigoti stiprinti bendrąją rinką, mažinti reglamentavimo susiskaidymą ir užtikrinti, kad ES programomis būtų remiama realioji ekonomika; pabrėžia, kad Europos konkurencingumo projektų sėkmė priklauso nuo viešojo ir privačiojo kapitalo sutelkimo; ragina Komisiją nustatyti konkrečius rodiklius, pagal kuriuos būtų vertinamas ES lėšų sverto poveikis sutelkiant viešąsias ir privačiąsias investicijas, viešojo ir privačiojo sektorių finansavimo santykis ir pasiekta investicijų grąža;

26. mano, kad būtina sukurti išsamią *ex ante* rizikos vertinimo sistemą, visų pirma projektams, kuriems būdinga didelė rizika ir didelė grąža, siekiant užtikrinti subalansuotą jų pridėtinės vertės, sąnaudų ir naudos vertinimą; pabrėžia, kad norint pasiekti ES konkurencingumo politikos tikslus reikia patikimos audito ir kontrolės sistemos,

paremtos nuoseklia rizikos vertinimo metodika; pabrėžia, kad tokia metodika turėtų sudaryti sąlygas proporcingam rizikos, kuri atsiranda skatinant inovacijas, lygiui, ir kad kartu turėtų būti užtikrintos tinkamos ES biudžeto apsaugos, visų pirma nuo sukčiavimo ir nefinansinės rizikos, priemonės;

27. siūlo, kad, siekiant geriau įvertinti ES finansavimo poveikį konkurencingumui, reikėtų taikyti išsamesnį makroekonominį modeliavimą, integruojant naujausią ekonomikos mokslinių tyrimų pažangą; pažymi, kad modeliai, kuriais atsižvelgiama į namų ūkių ir įmonių nevienalytiškumą ir pasiskirstymo poveikį, suteikia galimybę atlikti išsamesnį ES finansavimo poveikio našumui, investavimo elgsenai ir regionų konkurencingumui *ex ante* vertinimą; siūlo šią koncepciją papildyti naudojant mikroduomenis ir regioninius veiklos rezultatų rodiklius, kad būtų pagerinta įrodymų bazė, padedanti formuoti politiką ir tikslingai skirti lėšas;

28. ragina Komisiją ir valstybes nares kitoje DFP, siekiant skatinti konkurencingumą visose valstybėse narėse, nustatyti ir nuosekliai naudoti suderintą pagrindinių rodiklių, pvz., tų, kurie jau įtraukti į Europos inovacijų diegimo rezultatų suvestinę, rinkinį, kad būtų galima palyginti, atlikti lyginamąją analizę ir agreguoti duomenis ES lygmeniu, kartu, kai tinkama, sudarant sąlygas naudoti prie nacionalinių ar regioninių poreikių pritaikytus rodiklius; pabrėžia, kad nustatant ir peržiūrint rodiklius turėtų būti konsultuojamasi su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, siekiant užtikrinti, kad rodikliai atspindi realius konkurencingumo poreikius ir laikomasi aukštų darbo ir socialinių standartų;

29. mano, kad projektams, kuriais skatinamos inovacijos ir remiamos strateginės technologijos, galėtų būti naudojami šie produkto rodikliai: sutelkto ES ir privačiojo sektoriaus finansavimo apimtis, finansuojamų projektų pagal sektorius (t. y. dirbtinis intelektas, kvantinės technologijos, biotechnologijos) skaičius ir ES įsteigtų ar išplėstų vienaragių, startuolių ir veiklą plečiančių įmonių, gavusių ES finansavimą, skaičius, taip pat, kai tinkama, finansuotų ir moterų vadovaujamų startuolių procentinė dalis; mano, kad rezultatų rodikliai galėtų būti patentų, pateiktų vykdant ES finansuojamus projektus, skaičius, ES investicijų grąža pagal sektorius, užimtumo lygio pokytis, ES finansuojamų įmonių išlikimo po trejų metų lygis, Europos pirminių viešų akcijų siūlymų (IPO) skaičiaus padidėjimas, eksportuojančių įmonių skaičiaus padidėjimas ir didelį skaitmeninį intensyvumą pasiekusių įmonių skaičius; mano, kad būtina stebėti poveikio rodiklius, pvz., giliųjų ir skaitmeninių technologijų (pvz., konkrečių rūšių įrangos) gamybos pajėgumų (produkcija per metus) padidėjimą, rizikos kapitalo investicijų Europos Sąjungoje apimties padidėjimą, ES įmonių rinkos kapitalizacijos padidėjimą, diegimą rinkoje ir pajamų augimą, priskirtiną ES finansuojamoms inovacijoms, ir apie juos teikti ataskaitas;

30. mano, kad, siekiant sumažinti ES strateginę priklausomybę, turėtų būti remiamas pramonės perkėlimas ir savarankiškumas ypatingos svarbos žaliavų srityje; siūlo, kad pažanga galėtų būti vertinama pagal produkto rodiklius, pvz., į ES perkeltų projektų ir MVĮ skaičių, įsteigtų ar išplėstų startuolių ir veiklą plečiančių įmonių skaičių, taip pat, kai tinkama, moterų vadovaujamų startuolių ir veiklą plečiančių įmonių procentinę dalį, ir pramonės darbo vietų kūrimo lygį tiksliniuose regionuose; mano, kad rezultato rodikliai galėtų apimti ypatingos svarbos žaliavų, importuojamų iš naujų strateginių partnerių arba gaunamų iš ES, dalies padidėjimą ir perdirbtų ypatingos svarbos žaliavų kiekio (tonomis) padidėjimą, didesnį našumą ir bendrąją pridėtinę vertę tikslinėse vertės grandinėse, didesnį tiekimo atsparumą ir geresnius prekybos rezultatus;

31. pabrėžia, kad reikia investuoti į pažangiuosius tinklus, energijos kaupimą ir vandenilio koridorius, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos atspariai ir konkurencingai energetikos sistemai; pažymi, kad šiuo atžvilgiu priemonės yra labai svarbios siekiant sumažinti energijos kainų nepastovumą, stiprinti pramonės konkurencingumą ir užtikrinti Europos perėjimą prie tvarios ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos;

32. mano, kad reikėtų siekti vykdyti bendrą pramoninį energijos pirkimą ir mažinti pramonės priklausomybę nuo iškastinio kuro, kad būtų sumažintos energijos sąnaudos ir padidintas tiekimo saugumas, kartu užtikrinant, kad susijusios priemonės neturėtų nederamo poveikio kurios nors valstybės narės energetiniam saugumui; siūlo pažangą vertinti pagal tokius produkto rodiklius kaip dalyvaujančių įmonių skaičius, energijos pirkimo apimtis ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis bendrose sutartyse; mano, kad kaip rezultato rodikliai galėtų būti naudojami, pvz., papildomi įrengti elektros energijos gamybos pajėgumai (MW); be to, mano, kad poveikio rodikliai galėtų apimti vidutinių energijos kainų pokyčius tikslinėse pramonės šakose, tiekimo pertrūkių mažinimą, švarios energijos vartojimo didėjimą ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą (pvz., t CO_2e);

33. mano, kad ES turėtų investuoti į specialistus strateginiuose ir ypatingos svarbos sektoriuose, kad padidintų savo ilgalaikį konkurencingumą pasitelkdama pajėgią darbo jėgą, be kita ko, remdama dalyvavimą profesinio mokymo, mokymosi visą gyvenimą ir įgūdžių ugdymo programose; siūlo pažangą vertinti pagal produkto rodiklius, pvz., kasmet rengiamų mokymų skaičių (ypatingą dėmesį skiriant lyčių pusiausvyrai ir socialinei įtraukčiai), asmenų, baigusių universitetines studijas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ar matematikos (STEM) srityje arba baigusių profesinio rengimo ir mokymo kursus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama STEM, skaičių, dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi ir mokymosi visą gyvenimą programose lygį ir įmonių partnerių bei socialinių partnerių pasitenkinimo lygį; mano, kad rezultato rodikliai galėtų apimti užimtumo lygio pokyčius, perėjimo nuo mokymo ar laikino

darbo prie nuolatinio darbo lygį, užimtumo lygį, darbo užmokesčio augimo lygį ir išlaikymo lygį tiksliniuose sektoriuose;

34. susirūpinęs pažymi, kad, palyginti su kitais pasauliniais ekonominiais blokais, pernelyg didelė reglamentavimo ir administracinė našta ir toliau kenkia ES įmonių konkurencingumui; pabrėžia, kad dėl tokios naštos didėja veiklos sąnaudos, mažėja sektorių našumas ir atsiranda kliūčių naujoms įmonėms patekti į rinką, ir tai atgraso nuo konkurencijos ir inovacijų; be to, pažymi, kad šis neefektyvumas taip pat gali lemti didesnes kainas vartotojams;

35. mano, kad, siekiant paspartinti tiek žaliąją, tiek skaitmeninę pertvarką, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas novatoriškoms MVĮ, kurioms supaprastinimas yra labai svarbus; pabrėžia, kad vykdant supaprastinimą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama nereikalingos biurokratijos ir MVĮ administracinių išlaidų mažinimui; pabrėžia, kad supaprastinimas turi būti vykdomas taip, kad kartu būtų užtikrinta proporcinga ir veiksminga reguliavimo sistema, garantuotas reguliavimo tikrumas ir tinkamas poveikio vertinimas; siūlo pažangą, daromą mažinant administracinę naštą, vertinti pagal tokius rodiklius kaip per metus patvirtintų projektų skaičius ir su MVĮ kasmet užbaigtų projektų skaičius, apeliacinių skundų ar ginčų, susijusių su paraiškų teikimo procedūromis, skaičiaus sumažėjimas ir laiko, reikalingo norint gauti ES finansavimą, sutrumpinimas nuo paraiškų pateikimo iki išmokėjimo;

36. ragina Komisiją toliau dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti reglamentavimo naštą ir užtikrinti, kad ES teisės aktai būtų proporcingi, pagrįsti įrodymais ir teiktų aiškią pridėtinę vertę piliečiams ir įmonėms; mano, kad dabartinis požiūris „kiek plius, tiek minus“ šiuo atžvilgiu yra nepakankamas; todėl ragina taikyti principą „vienas plius, du minus“, pagal kurį bet kokios naujos sąnaudos, atsirandančios vykdant reglamentavimo įpareigojimus, būtų kompensuojamos sumažinant reglamentavimo sąnaudas, atsirandančias vykdant kitus ES teisės aktus, bent dvigubai didesne ekvivalentine suma, siekiant sumažinti grynąją reglamentavimo naštą, kartu atskirai vertinant įmonėms ir viešajam administravimui tenkančią naštą;

°

° °

37. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.